

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL I. M. IR ADB „COMPENSA VIENNA INSURANCE GROUP“ GINČO
NAGRINĖJIMO**

2018 m. balandžio 18 d. Nr. 242-161
Vilnius

Lietuvos bankas gavo I. M. (toliau – pareiškėja) kreipimąsi, kuriuo pareiškėja prašė išnagrinėti tarp jos ir ADB „Compensa Vienna Insurance Group“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2017 m. gruodžio 20 d. įvyko eismo įvykis, kurio metu buvo sugadintas pareiškėjai priklausantis automobilis „Jaguar XF“ (toliau – automobilis). Pareiškėja, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo įstatymo (toliau – TPVCAPD įstatymas) 13 straipsnio 1 dalimi, draudikui, apdraudusiam 2017 m. gruodžio 20 d. eismo įvykio kaltininko civilinę atsakomybę, pateikė pretenziją dėl padarytos žalos.

Draudikas nurodė, kad jis 2018 m. sausio 8 d. sudarė automobilio remonto darbų sąmatą, su kuria pareiškėja nesutiko ir 2018 m. sausio 12 d. draudikui pateikė UAB „Nepriklausomų ekspertų agentūra“ sudarytą Transporto priemonės vertinimo ataskaitą (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Vertinimo ataskaita). Vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad pareiškėjos dėl 2017 m. gruodžio 20 d. eismo įvykio patirtas nuostolis yra 14 442,15 Eur (su PVM).

Draudikas pareiškėją 2018 m. gruodžio 29 d. raštu informavo apie priimtą sprendimą nesivadovauti Vertinimo ataskaitos duomenimis ir nurodė, kad 2017 m. gruodžio 20 d. eismo įvykio metu automobiliui padarytą žalą atlyginanti draudimo išmoka yra 7 047,92 Eur (be PVM). Draudikas taip pat pareiškėją 2018 m. kovo 7 d. raštu informavo apie 2018 m. kovo 6 d. sudarytą automobilio remonto sąmatą, kurios pagrindu išmokama 393,74 Eur papildoma draudimo išmoka.

Pareiškėja, nesutikdama su draudiko sprendimu išmokėti 7 047,92 Eur draudimo išmoką ir papildomą 393,74 Eur draudimo išmoką, kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, kad draudimo išmoka turi būti apskaičiuota pagal Vertinimo ataskaitos duomenis, kurie patvirtina, jog automobilio remonto išlaidos be PVM yra 11 770,36 Eur. Pareiškėja taip pat nurodė, kad draudikui kyla pareiga atlyginti 200 Eur turto vertintojo samdymo išlaidas.

Siekdama pagrįsti savo reikalavimą dėl pagal Vertinimo ataskaitos duomenis apskaičiuotos draudimo išmokos mokėjimo, pareiškėja nurodė, kad draudikas nustatė per mažas keičiamų detalių ir remonto darbų bei medžiagų kainas. Pareiškėja nurodė, kad draudikas apskaičiavo 441,39 Eur automobilio dažymo darbų sumą ir nustatė, kad turi būti dažomos 4 automobilio detalės. Pareiškėjos teigimu, yra būtina dažyti 9 automobilio detales. Be to, pareiškėja pabrėžė, kad „minimali detalės dažymo su medžiagomis kaina rinkoje yra apie 90–100 Eur“.

Pareiškėja pabrėžė, kad draudikas nustatė 230,80 Eur automobilio remonto darbų (išardymo ir surinkimo, paruošimo dažymui, kėbulo deformacijos pašalinimo darbų ir kt.) sumą.

Pareiškėjos teigimu, vadovaujantis Vertinimo ataskaitos duomenimis, taip pat pagal pareiškėjai pateiktus remonto įmonių duomenis, „laiko sąnaudos šiems darbams atlikti būtų dvigubos, o įkainis bent 10 proc. didesnis, nei nurodo draudimo bendrovė“.

Pareiškėja taip pat nurodė, kad draudikas iki 2018 m. kovo 6 d. remonto sąmatos sudarymo nustatė 6 400,71 Eur automobilio detalių keitimo išlaidų sumą be PVM ir nuvertinus detales dėl jų nusidėvėjimo, tačiau į šias išlaidas nebuvo įtrauktos automobilio dešinės pusės priekinio sparno antdėklo, variklio gaubto kairės ir dešinės pusės lankstų keitimo išlaidos. Pareiškėjos teigimu, į draudiko sudarytą automobilio remonto sąmatą neįtrauktų keičiamų detalių suma pagal Vertinimo ataskaitos duomenis yra 325,75 Eur.

Pareiškėja nurodė, kad draudikas, apskaičiuodamas keičiamų automobilio detalių kainas, vadovavosi elektroninės parduotuvės www.maksauto.eu duomenimis. Pareiškėja pabrėžė, kad ši elektroninė parduotuvė pareiškėjai pateikė tik keletą automobilio detalių kainų, taip pat pareiškėjai nurodė, kad „Jaguar ir kitų gamintojų programos neveikia“. Be to, pareiškėjos teigimu, UAB „Maksauto“ pareiškėjai nurodytos kai kurių keičiamų automobilio detalių kainos skiriasi nuo draudiko nustatytų keičiamų automobilio detalių įkainių.

Pareiškėja pabrėžė, kad draudiko nustatytos keičiamų automobilio detalių kainos yra 3 788 Eur suma mažesnės už Vertinimo ataskaitoje nurodytas keičiamų automobilio detalių kainas. Pareiškėja nurodė, kad draudiko nustatytų keičiamų automobilio detalių kainų nepagrįstumą taip pat patvirtina UAB „Inchape Motors“, kuri yra oficialus automobilių „Jaguar“ gamintojo atstovas Lietuvoje, darbuotojo pareiškėjai pateikti duomenys apie automobilių „Jaguar“ detalių kainas. Pareiškėjos teigimu, UAB „Inchape Motors“ pareiškėjai pateikti duomenys apie kai kurias automobilio detalių kainas, nuvertinus detales dėl nusidėvėjimo ir išskaičiavus PVM mokesčio sumą, sudaro 8 881,83 Eur.

Pareiškėja taip pat nurodė, kad ji nesutinka su 2018 m. kovo 7 d. rašte nurodyta 393,74 Eur papildomos draudimo išmokos suma, kadangi nors draudikas, perskaičiuodamas nustatytą žalos dydį ir 2018 m. kovo 6 d. sudarydamas automobilio remonto sąmatą, įtraukė visas keičiamas detales, tačiau padidino detalių nuvertinimo dėl jų nusidėvėjimo koeficientą nuo 6 iki 9 proc. Be to, pareiškėjos teigimu, nepagrįstai buvo sumažintos kai kurių automobilio detalių remonto darbų laiko sąnaudos.

Draudikas, pateikdamas atsiliepinimą į pareiškėjos kreipimąsi, nurodė, kad pareiškėja į turto vertintoją kreipėsi savo iniciatyva, gavusi pirminį draudiko 2018 m. sausio 8 d. nuostolio apskaičiavimą. Draudikas nurodė, kad pareiškėja, užuot siekusi nesutarimus dėl draudiko nustatyto žalos dydžio spręsti visų pirma su draudiku, nesulaukusi draudiko 2018 m. gruodžio 29 d. raštu pateikto sprendimo dėl 7 047,92 Eur draudimo išmokos dydžio, kreipėsi į turto vertintoją.

Draudikas pabrėžė, kad 2018 m. sausio 23 d. draudiko naudojant *Audatex* programą sudarytoje sąmatoje, pagal kurios duomenis buvo priimtas sprendimas dėl 7 047,92 Eur draudimo išmokos mokėjimo, nurodyta dažomų detalių apimtis, darbų valandos įkainiai ir darbų kainos yra iš esmės analogiškos Vertinimo ataskaitoje nurodytoms automobilio detalių dažymo išlaidoms. Draudiko teigimu, pareiškėjos nurodyti kai kurie papildomi automobilio detalių dažymo darbai (pvz., „perėjimas ant priekinių durelių“) nėra pagrįsti jokiais įrodymais ir šių dažymo darbų išlaidos taip pat nėra įtrauktos į Vertinimo ataskaitoje nurodytas automobilio detalių keitimo išlaidas.

Draudikas, pateikdamas atsikirtimus dėl pareiškėjos nurodytos aplinkybės, kad remonto įmonės taiko 90–100 Eur automobilio detalių dažymo kainas, nurodė, jog „dažymo darbų suma priklauso nuo faktinių aplinkybių ir būtų neteisinga nurodyti, kad bet kuriai detalei nudažyti taikomas vieningas 90–100 Eur įkainis“.

Draudikas pabrėžė, kad jis „pripažįsta klaidą, jog 2018 m. sausio 23 d. sąmatoje atsispindi dažymo darbų kaina, tačiau per apsirikimą visiškai neatsispindi dažymo medžiagų vertė“, kuri, draudiko teigimu, buvo nurodyta draudiko 2018 m. sausio 8 d. sudarytoje pirminėje automobilio remonto sąmatoje. Draudikas nurodė, kad, atsižvelgiant į tai, ir, remiantis remonto įmonių

draudikui nurodytų išlaidų, skirtų automobilio dažymo darbams atlikti, vidurkiu, buvo priimtas draudiko sprendimas pareiškėjai išmokėti papildomą 393,74 Eur draudimo išmoką, atlyginančią automobilio dažymo išlaidas.

Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjos kreipimesi nurodytomis aplinkybėmis, jog draudiko apskaičiuota išlaidų, skirtų automobilio remonto darbams atlikti, suma yra beveik du kartus mažesnė už Vertinimo ataskaitoje nurodytą šių išlaidų sumą, nurodė, jog pareiškėja rėmėsi pirminės 2018 m. sausio 8 d. sudarytos automobilio remonto sąmatos duomenimis, tačiau draudikas 2018 m. sausio 23 d. sudarydamas automobilio remonto sąmatą nustatė didesnes automobilio remonto darbų laiko sąnaudas ir taikė didesnę remonto darbų valandos įkainį. Atsižvelgdamas į tai, draudikas pabrėžė, kad 2018 m. sausio 23 d. draudiko sudarytos automobilio remonto sąmatos duomenys sutampa su pareiškėjos nurodytais duomenimis apie automobilio remonto darbų išlaidų apskaičiavimą.

Draudikas, pateikdamas atsikirtimus dėl pareiškėjos kreipimesi nurodytų aplinkybių, jog draudikas apskaičiavo ne visų keičiamų detalių keitimo išlaidas, nurodė, kad šios išlaidos yra nurodytos draudiko 2018 m. sausio 23 d. sudarytoje automobilio remonto sąmatoje.

Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjos kreipimesi nurodytomis aplinkybėmis, jog UAB „Maksauto“ neturi galimybės pateikti duomenų apie visas parduodamų automobilių „Jaguar“ detalių kainas, nurodė, jog, nustatydamas keičiamų automobilio detalių kainas, draudikas vadovavosi laikotarpiu nuo 2018 m. sausio 8 d. iki 2018 m. sausio 16 d. šios įmonės pateiktais duomenimis. Draudikas pabrėžė, kad Vertinimo ataskaitoje nurodytos keičiamų automobilio detalių kainos nėra pagrįstos remonto įmonių pateiktais duomenimis ar kitais informaciniais šaltiniais, kurių pagrindu būtų galima nustatyti keičiamų automobilio detalių įsigijimo išlaidų objektyvumą ir pagrįstumą. Be to, draudiko teigimu, pareiškėjos pateikti duomenys apie UAB „Inchape Motors“ nurodytas automobilio detalių kainas negali paneigti draudiko atlikto automobilio detalių keitimo išlaidų apskaičiavimo, kadangi draudikui nėra žinoma, „kokia paieška naudotasi, nematyti kainų, o aktuali informacija surašyta pačios pareiškėjos“. Remdamasis atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi nurodytomis aplinkybėmis, draudikas pabrėžė, kad jo išmokėtos draudimo išmokos dydis yra pagrįstas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiškumo ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą ir jo pagrindu priimamas sprendimas.

Įvertinus ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kyla dėl draudimo išmokos, atlyginančios dėl 2017 m. gruodžio 20 d. eismo įvykio automobiliui padarytų sugadinimų remonto išlaidas, dydžio ir turto vertintojo samdymo išlaidų atlyginimo.

1. Dėl automobilio remonto išlaidas atlyginančios draudimo išmokos dydžio

Pažymėtina, kad pareiškėja, nesutikdama su draudiko 2018 m. sausio 23 d. nustatytu 7 047,92 Eur automobilio remonto išlaidų (be PVM) dydžiu ir 2018 m. kovo 6 d. apskaičiuotos 393,74 Eur papildomos draudimo išmokos suma, reikalavo automobilio remonto išlaidas apskaičiuoti pagal Vertinimo ataskaitoje nurodytą šių išlaidų sumą. Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjos reikalavimu, nurodė, kad draudiko nustatytos automobilio remonto darbų kainos iš esmės sutapo su Vertinimo ataskaitoje nurodytais duomenimis, o, atsižvelgiant į draudiko 2018 m. sausio 23 d. sudarytoje remonto sąmatoje nurodytus netikslumus, pareiškėjai papildomai buvo išmokėta 393,74 Eur draudimo išmoka. Be to, draudikas pabrėžė, kad jis, nustatydamas keičiamų automobilio detalių kainas, vadovavosi objektyviais UAB „Maksauto“ pateiktais duomenimis apie keičiamų detalių įsigijimo įkainius.

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad TPVCAPD įstatymo 15

straipsnio 3 dalyje įtvirtinta žalos dydžio nustatymo taisyklė: turtui padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas, vadovaudamasis įgaliotų asmenų ir (arba) turto vertintojų ataskaitomis ir dokumentais, įrodančiais padarytos žalos aplinkybes, faktą ir dydį. Minėta žalos dydžio nustatymo taisyklė detalizuota Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. birželio 23 d. nutarimu Nr. 795 patvirtintų Eismo įvykio metu padarytos žalos nustatymo ir išmokos mokėjimo taisyklių (toliau – Taisyklės) 13 punkte: nukentėjusio trečiojo asmens turtui (transporto priemonei ar kitam kilnojamajam ar nekilnojamajam turtui) padarytos žalos dydį nustato atsakingas draudikas ar Biuras, vadovaudamasis atsakingo draudiko įgaliotų asmenų (ekspertų) ir (arba) turto vertintojų ataskaitomis ar išvadomis, įmonės, kurioje remontuojamas sugadintas turtas, pateiktais šio turto remonto išlaidų skaičiavimais ir (arba) atsižvelgdamas į įmonės, kuri turi teisę remontuoti sugadintą turtą, pateiktus šio turto remonto išlaidų skaičiavimus ar remonto išlaidų pagrindimo dokumentus, taip pat į nukentėjusio trečiojo asmens pateiktus žalos dydį įrodančius dokumentus.

Vadovaujantis Taisyklių 15 punktu, žalos dėl turto sugadinimo, kai jį remontuoti ekonomiškai tikslinga, atlyginimo dydis nustatomas pagal turėtas remonto išlaidas, būtinas sugadinto turto ar jo detalių ir (arba) dalių rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti. Jeigu nukentėjęs trečiasis asmuo turto neremontuoja, atlyginamos apskaičiuotos turto remonto išlaidos (be PVM), būtinos sugadinto turto ar jo detalių ir (arba) dalių rinkos vertei iki eismo įvykio atkurti. Būtinai remonto išlaidas sudaro remonto darbų vertė, dažymo darbų vertė, keičiamų dalių vertė (nuvertinant dalis dėl nusidėvėjimo), dažymo medžiagų vertė ir papildomos išlaidos (transportavimo, saugojimo, techninės ekspertizės ir kitos išlaidos). Būtinai remonto išlaidos apskaičiuojamos pagal vidutinius darbų ir keičiamų detalių ir (arba) dalių įkainius, atitinkančius technologijos lygį, vadovaujantis rekomenduojamais laiko normatyvais.

Atsižvelgiant į pirmiau minėtas eismo įvykio metu patirtos žalos dydžio nustatymą reglamentuojančias teisės aktų nuostatas, pažymėtina, kad turto vertinimo ataskaita, neginčijant joje nurodytų duomenų teisingumo, yra vienas iš, bet ne vienintelis, žalos dydį padedančių nustatyti įrodymų, todėl taip pat turėtų būti vertinamas atsižvelgiant į visų turimų – taigi, tiek draudiko, tiek ir pareiškėjos pateiktų – įrodymų visumą. Konstatavus minėtą aplinkybę, kartu darytina išvada, kad turto vertinimo ataskaitos buvimas savaime nesuponuoja ir prielaidos, kad ji turi aukštesnę įrodomąją galią nei kiti žalos administravimo byloje esantys įrodymai ir savaime jų nepaneigia, nes, kaip jau buvo minėta, turto vertinimo ataskaita yra viena iš įrodinėjimo priemonių, kuri turi būti vertinama kartu su kitais įrodymais pagal bendrąsias įrodymų vertinimo taisykles. Todėl, atsižvelgiant į tai, ir, remiantis pareiškėjos kreipimesi nurodytomis ginčo aplinkybėmis, Vertinimo ataskaitos duomenų kontekste turi būti įvertintas draudiko nustatytų automobilio detalių dažymo ir kitų remonto darbų (ardymo ir surinkimo, ir kėbulo remonto darbų) išlaidų bei keičiamų automobilio detalių kainų nustatymo pagrindumas.

1.1. Dėl draudiko nustatyto automobilio dažymo darbų išlaidų dydžio

Atsižvelgiant į ginčo šalių nurodytas aplinkybes dėl draudiko nustatytų automobilio dažymo išlaidų pagrįstumo, pažymėtina, kad 2018 m. sausio 23 d. draudiko sudarytoje automobilio remonto sąmatoje yra nurodytos šios automobilio dažymo darbų išlaidos: priekinio buferio, priekinio variklio gaubto, radiatoriaus viršutinio rėmo, priekinio dešinės pusės sparno, priekinio dešinės pusės lonžerono su arka, priekinio dešinės pusės ratlankio dažymo ir dalių paruošimo dažymui išlaidos. Pažymėtina, kad Vertinimo ataskaitoje nurodytų dažomų automobilio detalių apimtis sutampa su 2018 m. sausio 23 d. automobilio remonto sąmatoje nurodyta dažomų automobilio detalių apimtimi. Nagrinėjamu atveju pareiškėja taip pat teigė, kad, be Vertinimo ataskaitoje nurodytos dažomų automobilio detalių apimties, dėl variklio gaubto dažymo papildomai taip pat turi būti dažomas automobilio kairės pusės sparnas ir „dėl to reikia daryti perėjimą ant abiejų priekinių durelių“. Svarbu pažymėti, kad pareiškėja nepateikė jokių šiuos jos teiginius pagrindžiančių įrodymų (remonto įmonių sudarytų remonto sąmatų ar kt.).

Atsižvelgiant į tai, bei įvertinus aplinkybę, kad draudiko sudarytoje remonto sąmatoje nurodyta dažomų detalių apimtis sutampa su pareiškėjos pateiktame įrodyme, kuriuo ji remiasi kaip savo reikalavimų pagrindu, nurodyta dažomų detalių apimtimi, darytina išvada, kad pareiškėjos nurodytos aplinkybės, kad draudikas į remonto išlaidas neįtraukė visų dėl 2017 m. gruodžio 20 d. eismo įvykio sugadintų automobilio detalių dažymo išlaidų, yra nepagrįstos.

Vertinant pareiškėjos kreipimesi nurodytas aplinkybes dėl draudiko nepagrįstų dažymo darbų kainų nustatymo, pažymėtina, kad Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, jog draudiko sudarytoje 2018 m. sausio 23 d. automobilio remonto sąmatoje ir Vertinimo ataskaitoje dalies detalių dažymo išlaidos yra vienodos, t. y. sutampa variklio gaubto, radiatoriaus viršutinio rėmo, dešinės pusės priekinio lonžerono su arka dažymo išlaidos. Pažymėtina, kad kitų detalių dažymo išlaidos skiriasi nežymiai (pvz., 2018 m. sausio 23 d. automobilio remonto sąmatoje nurodyta, kad priekinio dešinės pusės sparno dažymo išlaidos sudaro 28,60 Eur, o Vertinimo ataskaitoje nurodyta, kad šios detalės paruošimo ir dažymo išlaidos yra 23,40 Eur bei šios detalės antdėklo paruošimo ir dažymo išlaidos yra 7,80 Eur; remonto sąmatoje nurodytos 33,80 Eur priekinio buferio išlaidos, o Vertinimo ataskaitoje nurodytos šios detalės išlaidos yra mažesnės ir sudaro 31,20 Eur ir kt.).

Nagrinėjamu atveju draudikas, siekdamas patvirtinti nustatytą automobilio dažymo darbų kainų pagrįstumą, taip pat atsižvelgdamas į tai, kad 2018 m. sausio 23 d. automobilio remonto sąmatoje nebuvo nurodyta dažymo medžiagų vertė, kreipėsi į remonto įmones UAB „Autida“, UAB „Žėrutis“ ir UAB „Autobroliai“ dėl automobilio dažymo darbų išlaidų apskaičiavimo. Draudikas, remdamasis remonto įmonių pateiktais duomenimis apie detalių dažymo darbų ir medžiagų išlaidas, 2018 m. kovo 6 d. sudarė naują automobilio remonto sąmatą ir pagal šios sąmatos duomenis pareiškėjai išmokėjo papildomą 393,74 Eur draudimo išmoką.

Vertinant draudiko 2018 m. kovo 6 d. sudarytoje automobilio remonto sąmatoje nurodytus duomenis apie automobilio dažymo išlaidas kitų Lietuvos bankui pateiktų įrodymų kontekste, nustatyta, kad šioje sąmatoje nurodytos automobilio dažymo darbų ir dažymo medžiagų išlaidos sutampa su remonto įmonės UAB „Autobroliai“ sudarytoje remonto sąmatoje nurodytomis tokio pobūdžio išlaidomis. Draudiko nustatytos 2018 m. kovo 6 d. automobilio dažymo išlaidos taip pat nežymiai skiriasi nuo remonto įmonių UAB „Autida“ ir UAB „Žėrutis“ nustatytų dažymo darbų ir dažymo medžiagų išlaidų (pvz., draudikas nustatė 134,42 Eur buferio dažymo keičiant išlaidas ir 8,87 Eur ratlankio dažymo išlaidas, o UAB „Autida“ ir UAB „Žėrutis“ nurodytos analogiškos išlaidos sudaro 152,15 Eur ir 11,82 Eur ir kt.).

Šiame kontekste svarbu pažymėti, kad draudiko 2018 m. kovo 6 d. sudarytoje automobilio remonto sąmatoje beveik visų nurodytų dažymo medžiagų vertė yra didesnė už Vertinimo ataskaitoje nurodytą šių medžiagų vertę. Be to, taip pat pastebėtina, kad draudikas nustatė su Vertinimo ataskaitos duomenimis sutampantį 26 Eur dažymo darbų valandos įkainį, nors remonto įmonių sudarytose sąmatose nurodytas automobilio detalių dažymo darbų valandos įkainis yra mažesnis (nuo 18,50 Eur iki 23 Eur).

Vertinant pareiškėjos kreipimesi nurodytą aplinkybę, kad „minimali detalės dažymo su medžiagomis kaina rinkoje yra apie 90–100 Eur“, pažymėtina, kad draudikas pateiktame atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi pabrėžė, jog dažymo kaina priklauso nuo detalės dydžio, formos ir darbų sudėtingumo. Dažymo išlaidos taip pat skiriasi priklausomai nuo to, ar dažoma vidinė ar išorinė kėbulo detalė. Vidinių detalių dažymo laiko sąnaudos yra mažesnės, todėl jų dažymo išlaidos taip pat yra mažesnės. Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė, kad pareiškėjos prašomas taikyti vienodas detalių dažymo įkainis (nuo 90 iki 100 Eur) praktikoje negali būti taikomas. Nagrinėjamu atveju pažymėtina, kad, nors pareiškėja nurodė duomenis apie remonto įmonių taikomą vienodą 90–100 Eur detalių dažymo įkainį, tačiau Lietuvos bankui ji nepateikė jokių ši jos teiginį pagrindžiančių įrodymų. Atsižvelgiant į tai ir įvertinus aplinkybę, kad draudiko pateiktos remonto įmonių sudarytos automobilio dažymo darbų sąmatos paneigia pareiškėjos nurodytus duomenis, darytina išvada, kad pareiškėjos nurodytos aplinkybės dėl 90–100 Eur detalių dažymo įkainių taikymo yra nepagrįstos.

Vertinant pareiškėjos reikalavimą automobilio dažymo išlaidas apskaičiuoti pagal Vertinimo ataskaitos duomenis, pažymėtina, kad, atsižvelgiant į transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarčių kompensacinę paskirtį ir nuostolių draudimo sutartyse, prie kurių priskiriamos minėtos sutartys, įgyvendinamą Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 6.251 straipsnyje įtvirtintą visiško nuostolių atlyginimo principą, žalos atlyginimu turi būti siekiama grąžinti ją patyrusį asmenį į iki pažeidimo buvusią padėtį. Teisingas žalos atlyginimas reiškia ir tai, kad sprendžiant ginčą dėl žalos atlyginimo turi būti nustatytas tikrasis žalos dydis, nes, nustatčius mažesnę už tikruosius nuostolius žalos dydį, lieka iš dalies neapgintos nukentėjusio asmens teisės. Kai nustatytas žalos dydis viršija tikruosius nuostolius, nukentėjęs asmuo nepagrįstai praturtėja skolininko sąskaita (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2014 m. sausio 7 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-44/2015).

Pažymėtina, kad Lietuvos bankui nebuvo pateikta įrodymų, patvirtinančių, kad 2018 m. kovo 6 d. draudiko ir remonto įmonių UAB „Autida“, UAB „Žėrutis“ ir UAB „Autobroliai“ nustatytos automobilio dažymo išlaidos buvo apskaičiuotos, nesivadovaujant Taisyklių 15 punkto nuostatomis. Draudikas ir remonto įmonės automobilio remonto išlaidas įvertino, vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos finansų ministro 2000 m. balandžio 17 d. Nr. 120/2000 m. balandžio 14 d. įsakymu Nr. 101 patvirtintos Kelių transporto priemonių vertinimo instrukcijos (toliau – Instrukcija) 34 ir 36 punktais, kuriuose įtvirtintas transporto priemonių atkūrimo išlaidų nustatymo principas iš esmės atitinka Taisyklių 15 punkto nuostatą dėl būtinų remonto išlaidų atlyginimo bei apskaičiavimo, taikant vidutinius remonto darbų įkainius, atitinkančius technologijos lygį. Be to, pažymėtina, kad remonto įmonių sudarytos automobilio remonto sąmatos yra objektyvus įrodymas, patvirtinantis, kad už draudiko nustatytas automobilio detalių dažymo išlaidas šios detalės būtų visiškai atkurtos į iki 2017 m. gruodžio 20 d. eismo įvykio buvusią padėtį. Todėl, atsižvelgiant į CK 6.251 straipsnyje įtvirtintą visiško nuostolių atlyginimo principą, darytina išvada, kad draudiko nustatytos automobilio detalių dažymo išlaidos atitinka tikslios žalos nustatymo sąlygas.

Apibendrinant Lietuvos banko nustatytas aplinkybes dėl draudiko automobilio dažymo išlaidų nustatymo pagrįstumo, pažymėtina, kad draudikas nustatė su Vertinimo ataskaitos duomenimis sutampančią dažomų detalių apimtį ir remonto įmonių sudarytų remonto sąmatų duomenimis pagrindė detalių dažymo darbų kainas. Atsižvelgiant į tai, nėra pagrindo teigti, kad draudikui kyla pareiga pareiškėjai išmokėti papildomą automobilio dažymo išlaidas atlyginančią draudimo išmoką.

1.2. Dėl draudiko nustatyto automobilio ardymo ir surinkimo, ir kėbulo remonto darbų išlaidų dydžio

Nagrinėjamu atveju pareiškėja, be automobilio dažymo išlaidų sumos nustatymo, taip pat ginčijo kitų draudiko sudarytoje remonto sąmatoje nurodytų remonto darbų išlaidų dydį. Pareiškėjos teigimu, draudikas nustatė, kad išardymo ir surinkimo, ir pakeitimo, dešinės pusės lonžerono su arka remonto, dešinės pusės priekinio ratlankio paruošimo dažymui, dešinės pusės sparno remonto ir kėbulo deformacijos pašalinimo darbams atlikti „laikas yra 122,0 DW, kas atitinka 12,20 val. su valandiniu įkainiu 19 Eur“. Pareiškėjos teigimu, „tiek nepriklausomų vertintojų ataskaitoje, tiek pasidomėjus keletose autoservisų laiko sąnaudos šiems darbams atlikti būtų dvigubos, o įkainis bent 10 proc. didesnis, nei nurodo draudimo bendrovė“.

Draudikas, pateikdamas atsikirtimus dėl pareiškėjos nurodytų aplinkybių, pabrėžė, kad pareiškėja ginčijo draudiko sudarytos pirminės automobilio remonto sąmatos duomenis, tačiau draudiko parengtoje „galutinėje sąmatoje darbai apskaičiuoti 154,00 DV laiko vienetų ir atskirai įtraukta fiksuota 120 Eur darbų suma už kėbulo deformacijos darbus, kas atitinka 5,45 darbo valandos (120 Eur / 22 valandos įkainio = 5,45 val.). Taigi, bendroje sumoje buvo apskaičiuotos 20,85 darbo valandos už 22 Eur vienos valandos įkainį, kas iš esmės atitinka pareiškėjos nuomonę (dvigubai daugiau kaip 12,20 val. ir 10 proc. daugiau nei 19 Eur).“

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes dėl automobilio ardymo ir surinkimo, ir

kėbulo darbų išlaidų nustatymo, pažymėtina, kad draudiko 2018 m. sausio 23 d. sudarytoje remonto sąmatoje nurodyta remonto darbų apimtis sutampa su remonto įmonės UAB „Autida“ sudarytoje remonto sąmatoje nurodyta remonto darbų apimtimi. Be to, pažymėtina, kad beveik visos draudiko nustatytos remonto darbų kainos yra didesnės už UAB „Autida“ remonto sąmatoje nurodytas remonto darbų kainas (draudikas, apskaičiuodamas remonto darbų išlaidas, taikė 22 Eur valandos įkainį, o UAB „Autida“ – 21 Eur). Šiame kontekste taip pat pažymėtina, kad draudiko nustatytas remonto darbų valandos įkainis (22 Eur) yra didesnis už remonto įmonės UAB „Žėrutis“ nustatytą remonto darbų valandos įkainį (18,50 Eur), be to, šis įkainis sutampa su Vertinimo ataskaitoje nurodytu remonto darbų valandos įkainiu. Todėl, remiantis Lietuvos banko nustatytais aplinkybėmis, darytina išvada, kad Lietuvos bankui pateikti įrodymai pagrindžia, jog už draudiko nustatytą automobilio ardymo ir surinkimo, ir kėbulo darbų išlaidų sumą automobilis būtų visiškai atkurtas į iki 2017 m. gruodžio 20 d. eismo įvykio buvusią padėtį. Be to, remiantis Lietuvos bankui pateiktais įrodymais, pažymėtina, kad rinkoje būtų taikomos ir mažesnės automobilio remonto darbų kainos. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad draudiko nustatytas automobilio remonto darbų išlaidų dydis atitinka transporto priemonių valdytojų civilinės atsakomybės privalomojo draudimo sutarties kompensacinės paskirties ir būtinų remonto išlaidų skaičiavimo pagal vidutinius remonto darbų įkainius sąlygas, o pareiškėjos nurodytos aplinkybės dėl draudiko per mažų remonto darbų išlaidų, taikant mažesni nei Vertinimo ataskaitoje nurodytą remonto darbų valandos įkainį, nustatymo yra nepagrįstos.

1.3. Dėl draudiko nustatytų keičiamų automobilio detalių kainų pagrįstumo

Vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes dėl draudiko nustatytų keičiamų automobilio detalių kainų pagrįstumo, pažymėtina, kad draudikas nurodė, jog keičiamų detalių kainos buvo apskaičiuotos pagal UAB „Maksauto“ pateiktus duomenis apie automobilio detalių įsigijimo įkainius. Pareiškėja, nesutikdama su draudiko atliktu detalių kainų nustatymu ir pasirinktu informaciniu šaltiniu apie detalių kainas, kreipimesi į Lietuvos banką nurodė, kad UAB „Maksauto“ neturi galimybių pateikti duomenų apie visas automobilių „Jaguar“ kainas. Pareiškėja taip pat pabrėžė, kad ji, gavusi UAB „Maksauto“ informaciją apie kai kurias automobilio detalių kainas, nustatė, jog jos skiriasi nuo draudiko sudarytoje remonto sąmatoje nurodytų detalių kainų. Pareiškėja teigė, kad UAB „Maksauto“ nurodyta automobilio priekinių žibintų kaina yra 3 100 Eur (2 561,99 Eur be PVM), o draudiko sąmatoje šių detalių kaina nurodyta 2 250 Eur (be PVM). Be to, pagal UAB „Maksauto“ duomenis automobilio radiatoriaus kaina yra 600 Eur (495,87 Eur be PVM), o draudikas nustatė 451,99 Eur (be PVM) šios detalės kainą.

Draudikas, nesutikdamas su pareiškėjos nurodytomis aplinkybėmis, atsiliepime į pareiškėjos kreipimąsi nurodė, kad UAB „Maksauto“ parengta automobilio detalių paieškos sistema laikotarpiu nuo 2018 m. sausio 8 d. iki 2018 m. sausio 16 d. veikė tinkamai. Draudikas taip pat pateikė duomenis apie automobilių „Jaguar“ detalių, kurių pavadinimai nurodyti vokiečių kalba, pardavimo kainas.

Svarbu pažymėti, kad draudikas nepateikė jokių atsikirtimų dėl pareiškėjos kreipimesi nurodytų aplinkybių, jog pareiškėjai UAB „Maksauto“ pateikti duomenys apie kai kurias automobilio detalių kainas skiriasi nuo draudiko sudarytoje remonto sąmatoje nurodytų detalių kainų. Be to, pažymėtina, kad draudikas Lietuvos bankui tik pateikė duomenis apie vokiečių kalba nurodytų automobilių „Jaguar“ detalių kainas, nepateikdamas paaiškinimų, kokiais duomenimis draudikas rėmėsi 2018 m. sausio 23 d. apskaičiuodamas automobilio detalių keitimo išlaidas ir pagal kuriuos UAB „Maksauto“ nurodytus duomenis buvo nustatytos automobilio detalių įsigijimo kainos (draudikas nepateikė jokių paaiškinimų apie apskaičiuotas kiekvienos keičiamos detalės kainas ir jų atitiktį UAB „Maksauto“ nurodytiems duomenims ir kt.). Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad draudiko pateikti UAB „Maksauto“ duomenys apie automobilio detalių kainas negali pagrįsti draudiko nustatytų automobilio detalių keitimo išlaidų teisingumo. Todėl, remiantis Lietuvos banko nustatytais aplinkybėmis, pažymėtina,

kad draudiko nurodytos aplinkybės, jog keičiamų automobilio detalių įsigijimo išlaidos turi būti nustatytos pagal draudiko UAB „Maksauto“ duomenų pagrindu apskaičiuotas keičiamų automobilio detalių kainas, yra nepagrįstos.

Nagrinėjamu atveju pareiškėja, siekdama nuginčyti draudiko nustatytų keičiamų automobilio detalių kainų ir draudiko apskaičiuotų keitimo išlaidų pagrįstumą, taip pat teigė, kad nors pirminėje draudiko sudarytoje automobilio remonto sąmatoje buvo nurodytas 6 proc. keičiamų detalių nuvertinimo dėl jų nusidėvėjimo koeficientas, tačiau 2018 m. kovo 6 d. sudarytoje remonto sąmatoje draudikas nurodė 9 proc. detalių nuvertinimo dydį.

Vertinant šias pareiškėjos nurodytas aplinkybes, pažymėtina, kad draudiko 2018 m. kovo 6 d. sudarytoje remonto sąmatoje ir 2018 m. sausio 23 d. sudarytoje remonto sąmatoje nurodytas išskaitymų už dalių būklės pagerinimą procentas sutampa ir jis yra 9 proc. Be to, pažymėtina, kad Vertinimo ataskaitos duomenys patvirtina, kad nepriklausomas vertintojas, apskaičiuodamas automobilio detalių keitimo išlaidas, taikė 13 proc. keičiamų detalių nuvertinimo dydį. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad pareiškėjos nurodytos aplinkybės dėl 6 proc. detalių nuvertinimo dėl jų nusidėvėjimo koeficiento taikymo yra nepagrįstos.

Pažymėtina, kad Vertinimo ataskaitoje nurodyta, jog automobilio detalių keitimo išlaidos sudaro 10 189,57 Eur be PVM, į kurias taip pat turi būti įskaičiuotos 203,79 Eur (be PVM) tvirtinimo smulkių detalių keitimo išlaidos. Draudiko 2018 m. kovo 6 d. sudarytoje remonto sąmatoje nurodyta, kad detalių keitimo išlaidos be PVM yra 6 992,95 Eur, o išskaitymų už dalių būklės pagerinimą suma yra 617,03 Eur.

Atsižvelgiant į Vertinimo ataskaitoje nurodytus duomenis apie keičiamų detalių kainas, pažymėtina, kad Vertinimo ataskaitoje nebuvo nurodyta jokių duomenų, galinčių patvirtinti, kad automobilio detalių keitimo išlaidos buvo apskaičiuotos pagal vidutinius remonto įmonių taikomus detalių įsigijimo įkainius. Vertinimo ataskaitos duomenys apie keičiamų detalių įsigijimo kainas nėra pagrįsti remonto įmonių ar automobilių dalimis prekiaujančių įmonių duomenimis apie parduodamų detalių įkainius. Be to, Vertinimo ataskaitoje nėra nurodyta jokių informacinių šaltinių, kuriais vadovaudamasis vertintojas nustatė keičiamų automobilių detalių kainas. Nagrinėjamu atveju, atsižvelgiant į Vertinimo ataskaitoje nurodytas keičiamų detalių kainas ir jų įsigijimo išlaidų sumą, negalima teigti, kad turto vertintojas, nustatydamas automobilio remonto išlaidų dydį, vadovavosi CK 6.38 straipsnio straipsnyje įtvirtintu sutarčių vykdymo ekonomiškumo principu ir automobilio detalių keitimo išlaidas apskaičiavo, atsižvelgdamas į ekonomiškiausią, o ne į brangiausią automobilio detalių keitimo išlaidų variantą. Atsižvelgiant į tai, taip pat nėra pagrindo teigti, kad keičiamų automobilio detalių kainos ir detalių keitimo išlaidos turi būti apskaičiuotos pagal Vertinimo ataskaitos duomenis.

Vertinant kitus Lietuvos bankui pateiktus įrodymus, galinčius pagrįsti keičiamų automobilio detalių kainų nustatymo teisingumą, pažymėtina, kad pareiškėja Lietuvos bankui pateikė duomenis apie UAB „Inchape Motors“, kuri yra oficialus automobilių „Jaguar“ gamintojo atstovas Lietuvoje, nurodytas keičiamų automobilio detalių kainas. Remiantis Instrukcijos 37 punkto nuostatomis, svarbu pažymėti, kad vidutinės konkrečių transporto priemonių gamintojų įgaliotų atstovų Lietuvoje atsarginių dalių kainos yra vienas iš turto vertinimą reglamentuojančiuose teisės aktuose nurodytų atsarginių dalių kainų šaltinių.

Draudikas, siekdamas nuginčyti pareiškėjos pateiktų duomenų objektyvumą, atsiliepiame į pareiškėjos kreipimąsi nurodė, kad „draudikui nėra žinoma, kokia paieška buvo naudotasi, nematyti kainų, o aktuali informacija surašyta pačios pareiškėjos.“ Pareiškėja, siekdama pagrįsti UAB „Inchape Motors“ nurodytų kai kurių automobilio detalių kainų teisingumą, kreipimesi į Lietuvos banką teigė, kad šie duomenys pareiškėjai buvo pateikti UAB „Inchape Motors“ darbuotojo, atsakant į pareiškėjos paklausimą apie parduodamų automobilio detalių kainas.

Vertinant Lietuvos bankui pareiškėjos pateiktus duomenis, pažymėtina, kad, nors šis dokumentas nėra patvirtintas UAB „Inchape Motors“ darbuotojo parašu ar kitais duomenimis, galinčiais pagrįsti pareiškėjos nurodytas aplinkybes dėl oficialaus automobilių „Jaguar“ gamintojo atstovo Lietuvoje informacijos pareiškėjai suteikimo, tačiau šiame dokumente yra

nurodyti automobilio detalių paieškos duomenys, pateikiant detalų parduodamos automobilio detalės apibūdinimą, nurodant parduodamos detalės kodą, pavadinimą ir kt. Todėl nagrinėjamu atveju nėra pagrindo teigti, kad draudikui buvo pateiktas tik pareiškėjos nurodytas parduodamų automobilio detalių kainų sąrašas, leidžiantis daryti išvadą, kad pareiškėjos nurodytos aplinkybės dėl UAB „Inchape Motors“ duomenų apie automobilio detalių kainas suteikimo yra nepagrįstos. Todėl, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo (toliau – Draudimo įstatymas) 98 straipsnio 3 dalies 2 punkto ir 7 dalies nuostatas, įpareigojančias draudiką prieš priimant sprendimą sumažinti draudimo išmokos dydį patikrinti visą prieinamą informaciją ir įrodyti aplinkybes, suteikiančias draudikui teisę mokėti mažesnę draudimo išmoką, draudikas sprendimą nesivadovauti pareiškėjos pateiktais duomenimis apie UAB „Inchape Motors“ parduodamų automobilio detalių kainas turėjo pagrįsti objektyviais įrodymais, kurie paneigtų pareiškėjos nurodytų duomenų teisingumą.

Nagrinėjamu atveju draudikas Lietuvos bankui nenurodė aplinkybių ir nepateikė įrodymų, galinčių patvirtinti, kad jis, kilus abejonų dėl pareiškėjos pateiktų duomenų apie oficialaus automobilų „Jaguar“ gamintojo atstovo Lietuvoje nurodytas keičiamų automobilio detalių kainas ir siekdamas patikrinti pareiškėjos nurodytą informaciją, būtų kreipęsis į pareiškėją ir (arba) UAB „Inchape Motors“ dėl informacijos patikslinimo ir (arba) UAB „Inchape Motors“ automobilio detalių keitimo išlaidų sąmatos sudarymo. Atsižvelgiant į tai, darytina išvada, kad draudikas priėmė sprendimą nesivadovauti UAB „Inchape Motors“ duomenimis apie keičiamų automobilio detalių kainas nesurinkęs visos informacijos, kuri yra reikšminga nurodytam sprendimui priimti.

Atsižvelgiant į tai, kad draudiko pateikti duomenys apie vokiečių kalba nurodytų automobilų „Jaguar“ detalių kainas negali nuginčyti pareiškėjos pateiktų duomenų apie oficialiame atsarginių automobilio dalių kainų šaltinyje nurodytus detalių įkainius, taip pat įvertinus aplinkybę, kad pareiškėjos pateikti UAB „Inchape Motors“ duomenys nepagrindžia visų keičiamų automobilio detalių kainų (draudikui ir Lietuvos bankui nebuvo pateikta UAB „Inchape Motors“ sudaryta automobilio detalių keitimo išlaidų sąmata ir kt.), vadovaujantis Draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 2 punktu ir 7 dalimi, draudikui kyla pareiga surinkti informaciją apie UAB „Inchape Motors“ nurodytas keičiamų automobilio detalių kainas ir, atsižvelgiant į surinktus duomenis, perskaičiuoti automobilio detalių keitimo išlaidas bei pareiškėjai išmokėti papildomą draudimo išmoką.

2. Dėl turto vertintojo samdymo išlaidų atlyginimo

Vertinant pareiškėjos reikalavimą atlyginti jos patirtas 200 Eur turto vertintojo samdymo išlaidas (šias išlaidas pagrindžia 2018 m. sausio 9 d. UAB „Nepriklausomų ekspertų agentūra“ išrašytas pinigų priėmimo kvitas), pažymėtina, kad, vadovaujantis CK 6.38 straipsnyje įtvirtintais prievolių vykdymo principais, prievolės turi būti vykdomos sąžiningai, tinkamai ir nustatytais terminais pagal įstatymų ar sutarties nurodymus, o kai tokių nurodymų nėra, – vadovaujantis protingumo kriterijais. Jeigu vienai iš šalių prievolės vykdymas kartu yra ir profesinė veikla, ši šalis turi vykdyti prievolę taip pat pagal tai profesinei veiklai taikomus reikalavimus. Kiekviena šalis turi atlikti savo pareigas kuo ekonomiškiau ir vykdydama prievolę bendradarbiauti su kita šalimi (šalių pareiga kooperuotis).

TPVCAPD įstatymo 15 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad nukentėjęs trečiasis asmuo turi teisę savo iniciatyva ir savo lėšomis kreiptis į ekspertus dėl padarytos žalos dydžio nustatymo, tačiau šiame straipsnyje nėra nurodyta, kad asmuo neturi teisės reikalauti nuostolių atlyginimo, jeigu paaiškėja, kad draudikas netinkamai įvykdė savo prievolės ir dėl to nukentėjęs trečiasis asmuo turėjo papildomų (įrodinėjimo) išlaidų. Manytina, kad minėta teisės norma reiškia, kad nukentėjęs trečiasis asmuo, abejojantis dėl draudiko apskaičiuotos draudimo išmokos dydžio, turi teisę bet kada savo iniciatyva ir savo lėšomis kreiptis į turto vertintoją, tačiau draudikas neprivalo atlyginti kiekvieno nukentėjusio trečiojo asmens, norinčio patikrinti draudiko apskaičiuotos draudimo išmokos dydžio pagrįstumą, turėtų išlaidų. Taip įstatymų leidėjas užtikrino, kad nukentėję tretieji asmenys kreiptųsi į turto vertintoją tik turėdami pagrįstų abejonų dėl draudimo

išmokos apskaičiavimo. Jeigu, atlikus turto vertinimą, paaiškėja, kad draudiko nustatytas draudimo išmokos dydis turi būti perskaičiuotas, nukentėjęs asmuo turi teisę reikalauti atlyginti jo turėtas išlaidas bendra teisės aktuose nustatyta nuostolių atlyginimo tvarka.

Remiantis bendrosiomis civilinę atsakomybę reglamentuojančiomis teisės normomis, pažymėtina, kad asmuo, padaręs žalą, turi ją atlyginti (CK 6.245, 6.256, 6.263 ir kiti straipsniai). CK 6.249 straipsnio 4 dalyje nurodyta, kad, be tiesioginių nuostolių ir negautų pajamų, į nuostolius įskaičiuojamos protingos išlaidos, susijusios su žalos įvertinimu.

Nagrinėjamu atveju draudikas Lietuvos bankui nurodė, kad jis pareiškėjai pateikė 2018 m. sausio 8 d. žalos dėl eismo įvykio apskaičiavimą. Pareiškėja 2018 m. sausio 12 d. draudikui pateikė prašymą perskaičiuoti nustatytą žalos dydį, kartu pateikdama Vertinimo ataskaitą. Pažymėtina, kad pareiškėja į turto vertintoją kreipėsi nesulaukusi galutinio oficialaus draudiko sprendimo dėl draudimo išmokos, atlyginančios žalą dėl automobilio sugadinimo, dydžio. Atsižvelgiant į tai, pažymėtina, kad Lietuvos bankui pateikti įrodymai negali patvirtinti, jog, kilus ginčui dėl žalos dydžio, pareiškėja būtų pakankamai bendradarbiavusi su draudiku arba tiesiogiai su draudiku sprendusi nesutarimą. Kita vertus, vertinant aplinkybę, kad draudikas, gavęs Vertinimo ataskaitą, pakoregavo pirminį nustatytos žalos dydį, taip pat pareiškėją 2018 m. kovo 7 d. raštu informavo apie išmokamą papildomą 393,74 Eur draudimo išmoką, darytina išvada, kad draudiko sprendimą perskaičiuoti žalos dydį iš esmės paskatino pareiškėjos pateikta Vertinimo ataskaita. Taigi, draudikas savo veiksmais yra pripažinęs, kad pirminė žala buvo apskaičiuota netinkamai.

Atsižvelgiant į tai, kad nagrinėjamo ginčo atveju nėra pagrindo daryti išvados, kad pareiškėja laiku kreipėsi į nepriklausomą turto vertintoją (kartu dėl to patyrė išlaidų), nėra pagrindo konstatuoti, kad minėtas turto vertinimas buvo būtinas ir neišvengiamas. Tačiau, nepaisant to, pareiškėjos inicijuotas turto vertinimas turėjo esminės įtakos draudiko veiksams pripažįstant pirminio skaičiavimo nepagrįstumą, todėl darytina išvada, kad draudikas turi atlyginti pusę (100 Eur) pareiškėjos patirtų turto vertintojo samdymo išlaidų.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 2 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.2 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

1. Iš dalies patenkinti pareiškėjos I. M. reikalavimus ir rekomenduoti draudikui:

1.1. surinkti informaciją apie UAB „Inchape Motors“ taikomas keičiamų automobilio detalių kainas ir, atsižvelgiant į surinktus duomenis, perskaičiuoti automobilio detalių keitimo išlaidas ir pareiškėjai išmokėti papildomą draudimo išmoką;

1.2. atlyginti pareiškėjai 100 Eur turto vertintojo samdymo išlaidų.

2. Įpareigoti draudiką per mėnesį nuo sprendimo priėmimo dienos raštu informuoti Lietuvos banką apie sprendimo rezoliucinės dalies 1-ame punkte nurodytų rekomendacijų įgyvendinimą (neįgyvendinimą). Draudikui neįvykdžius minėtų rekomendacijų, apie tai bus paskelbta Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.